

PREDLOG

Na osnovu čl. 153 stav 6 i 177 tačka 4 Zakona o osiguranju ("Službeni list RCG", broj 78/06 i 19/07, „Službeni list Crne Gore“, broj 45/12), Savjet Agencije za nadzor osiguranja donio je

PRAVILNIK O USLOVIMA ZA POLAGANJE, NAČINU POLAGANJA I PROGRAMU STRUČNOG ISPITA ZA OBAVLJANJE POSLOVA OVLAŠĆENOG AKTUARA

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi za polaganje, način polaganja i program stručnog ispita za obavljanje poslova ovlašćenog aktuara (u daljem tekstu: stručni ispit).

Stručni ispit

Član 2

Stručni ispit obuhvata sljedeće predmete (u daljem tekstu: Program stručnog ispita):

1. Finansijska matematika;
2. Vjerovatnoća i matematička statistika;
3. Ekonomija;
4. Računovodstvo osiguranja;
5. Stohastičko modeliranje
6. Modeli doživljenja;
7. Aktuarska matematika I;
8. Aktuarska matematika II;
9. Investicije i upravljanje imovinom;
10. Neživotno osiguranje;
11. Životno osiguranje;
12. Penzijsko osiguranje;
13. Zdravstveno osiguranje;
14. Profesionalizam i etički kodeks;
15. Domaće zakonodavstvo.

Sadržina predmeta iz stava 1 ovog člana nalazi se u Prilogu 1 ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 3

Agencija za nadzor osiguranja (u daljem tekstu: Agencija) organizuje obuku i polaganje stručnog ispita.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, obuku i polaganje dijela stručnog ispita iz člana 2 st 1 tač 1 do 14 može organizovati i institucija ovlašćena od strane Agencije.

Komisija za polaganje stručnog ispita

Član 4

Za organizovanje i polaganje stručnog ispita Savjet Agencije imenuje posebnu komisiju (u daljem tekstu: Komisija).

Komisija se sastoji od pet članova od kojih je jedan predsjednik, a sačinjavaju je: jedno lice iz Agencije i četiri lica iz reda priznatih stručnjaka iz oblasti osiguranja, aktuarstva i finansija.

Komisija ima sekretara koji se imenuje iz reda zaposlenih u Agenciji.

Komisija ima pravo na naknadu za rad, koju posebnom odlukom utvrđuje Savjet Agencije.

Agencija obezbjeđuje uslove za rad Komisije (prostor i sredstva) i čuva dokumentaciju prikupljenu u postupku obuke za polaganje ispita, održavanja ispita i izdavanja ovlašćenja.

Prijavljivanje stručnog ispita

Član 5

Poziv za prijavljivanje za obuku i polaganje stručnog ispita objavljuje Agencija na svojoj internet stranici.

U pozivu se obavezno navodi i najmanji broj kandidata potreban za organizovanje stručnog ispita.

Prijava za obuku i polaganje stručnog ispita podnosi se Agenciji, na propisanom obrascu koji se –nalazi u Prilogu 2 ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Uz prijavu zainteresovani kandidati dužni su da dostave i sljedeću dokumentaciju:

- ovjerena kopija diplome, kao dokaz o stečenoj visokoj školskoj spremi, za strana lica isprava kojom se dokazuje stepen obrazovanja ekvivalentan stručnom obrazovanju iz alineje 1 ovog stava prevedena od strane sudskog tumača;
- ovjerena kopija lične karte, odnosno kopija biometrijske lične karte, a za strana lica ovjerena kopija pasoša;

- potvrda poslodavca kojom se dokazuje radno iskustvo na aktuarskim poslovima u društvu za osiguranje ili na poslovima kontrole aktuarskih obračuna u organu nadležnom za nadzor osiguranja u trajanju od najmanje tri godine;

Po prijemu prijave, Agencija utvrđuje ispunjenost uslova iz stava 3 ovog člana i na svojoj internet stranici objavljuje spisak kandidata kojima je odobren pristup obuci i polaganju stručnog ispita.

Obuka za polaganje stručnog ispita

Član 6

Agencija na svojoj internet stranici objavljuje informaciju o održavanju obuke iz člana 3 ovog pravilnika najkasnije mjesec dana prije početka obuke.

Prisustvovanje obuci je obavezno.

Obuka za predmet iz člana 2 stav 1 tač.15 ovog pravilnika neće se organizovati.

Polaganje ispita

Član 7

Način polaganja stručnog ispita, po predmetima iz programa iz člana 2 ovog pravilnika i druga organizaciona pitanja u vezi sa obukom i polaganjem ispita utvrđuje Komisija posebnim uputstvom.

Ocjenjivanje i objavljivanje rezultata

Član 8

Predavač određenog predmeta ocjenjuje uspjeh kandidata na sprovedenom ispitu i kandidatu dodjeljuje broj bodova.

Na osnovu dodijeljenog broja bodova Komisija svakom kandidatu opisno ocjenjuje postignuti uspjeh sa „položio“ ili „nije položio“.

Za ocjenu „položio“ potrebno je da kandidat ostvari najmanje 60% od ukupnog broja bodova na ispitu iz pojedinog predmeta.

Kandidat može najviše tri puta da pristupi polaganju pojedinog predmeta.

Kandidatu koji u sva tri ispitna roka ne postigne potrebni uspjeh iz pojedinog predmeta, poništava se uspjeh postignut na prethodnim polaganjima iz ostalih predmeta.

Član 9

Agencija na svojoj internet stranici objavljuje spisak kandidata koji su položili određeni predmet.

Kandidat može izvršiti uvid u svoj test odnosno uložiti prigovor na postignuti uspjeh utvrđen na ispitu, najkasnije pet dana od dana objavljivanja rezultata polaganja ispita iz određenog predmeta.

Komisija je dužna da o osnovanosti prigovora iz stava 2 ovog člana odluči u roku od osam dana, od dana prijema prigovora i o svojoj odluci pisano obavijesti podnosioca prigovora.

Nakon svakog ispitnog roka Komisija sačinjava izvještaj koji sadrži sljedeće podatke:

- naziv predmeta i trajanje obuke;
- datum, mjesto i vrijeme održavanja ispita;
- ime, prezime i prebivalište kandidata koji su pristupili polaganju ispita, sa postignutim uspjehom na ispitu;
- datum sačinjavanja izvještaja i potpise predsjednika, članova i sekretara Komisije.

Izvještaj iz stava 4 ovog člana Komisija sačinjava u roku od 10 dana od dana objavljivanja rezultata polaganja i isti dostavlja Agenciji.

Član 10

Stručni ispit se smatra položenim kad kandidat uspješno položi sve predmete iz člana 2 ovog pravilnika.

Kandidatu koji je položio stručni ispit Agencija izdaje uvjerenje o položenom stručnom ispitu u roku od 30 dana od dana objavljivanja rezultata polaganja posljednjeg predmeta.

Uvjerenje iz stava 2 ovog člana sadrži:

- ime, prezime, datum i mjesto rođenja kandidata;
- naznaku da je kandidat položio ispit za obavljanje aktuarskih poslova;
- datum izdavanja i broj uvjerenja;
- potpise predsjednika Komisije i predsjednika Savjeta Agencije, kao i pečat Agencije.

Agencija vodi evidenciju izdatih uvjerenja o položenom stručnom ispitu.

Priznavanje ispita za obavljanje aktuarskih poslova položenog u inostranstvu

Član 11

O priznavanju ispita za obavljanje aktuarskih poslova, položenog u inostranstvu, Komisija odlučuje na sjednici koja se održava dva puta godišnje.

Lice koje je položilo ispit za obavljanje aktuarskih poslova u inostranstvu dostavlja Komisiji zahtjev za priznavanje tog ispita sa sljedećom dokumentacijom:

- potvrdom o položenim predmetima, sa pregledom ocjena, izdatom od strane institucije nadležne za sprovođenje obuke i organizaciju polaganja ispita za dobijanje ovlaštenja za obavljanje poslova aktuara;
- nastavnim planom i programom po kojem je vršena obuka po pojedinim predmetima, objavljenim od strane organa nadležnog za organizovanje aktuarske obuke;
- notarskim prevodom svih dokumenata ukoliko su isti napisani na jeziku koji nije u službenoj upotrebi u Crnoj Gori;
- dokaz o uplati naknade utvrđene posebnim aktom Agencije;
- drugom dokumentacijom na zahtjev Komisije.

Ispit za obavljanje aktuarskih poslova položen u inostranstvu može se priznati ako postoji najmanje 75% preklapanja programa po kome je taj ispit položen sa sadržinom predmeta stručnog ispita iz člana 2 stav 2 ovoga pravilnika.

Komisija odlučuje o priznavanju cijelog ili dijela ispita za obavljanje aktuarskih poslova položenih u inostranstvu u roku od 30 dana od dana isteka roka za podnošenje prijave, i obavještava svakog kandidata o preostalim ispitima koje je dužan da položi za dobijanje uvjerenja iz člana 10 stav 3 ovog pravilnika.

Priznavanje ispita položenih na visokoškolskoj instituciji

Član 12

Komisija će priznati pojedine predmete koji su sastavni dio stručnog ispita iz člana 2 ovog pravilnika, položene na nekoj od visokoškolskih institucija, u okviru magistarskih i doktorskih studija, ukoliko postoji najmanje 75% preklapanja programa po kome je taj ispit položen sa sadržinom predmeta stručnog ispita iz člana 2 stav 2 ovoga pravilnika.

Prelazne i završne odredbe

Član 13

Lica koja nijesu položila stručni ispit u skladu sa ovim pravilnikom mogu obavljati poslove ovlaštenog aktuara u Crnoj Gori najduže do isteka pet godina od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 14

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 01-
Podgorica,

PREDSJEDNIK SAVJETA
Branko Vujović, s.r.

OBRAZLOŽENJE

Pravni osnov za donošenje ovog pravilnika je član 153 stav 6 Zakona o osiguranju („Sl.list CG“, broj 78/06), kojim je definisano da će regulatorni organ propisati uslove za polaganje, način polaganja i program stručnog ispita za dobijanje ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova.

Navedenim predlogom pravilnika Agencija je propisala sadržinu stručnog ispita za dobijanje ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova, koja se u najvećoj mjeri poklapa sa sadržinom predmeta koje je propisala Međunarodna asocijacija aktuara (IIA-International Actuarial Association) i European Actuarial Consultative Group. Takođe, sadržina stručnog ispita se u velikom dijelu oslanja i na sadržaj predmeta propisanih od strane Britanskog udruženja aktuara (British Institute of Actuaries) koji važi za jednog od najboljih programa obuke aktuara u svijetu, a koji koriste i neke zemlje u regionu koje već duže vrijeme uspješno sprovode obuku i licenciranje svojih aktuara (Slovenija, Hrvatska, Makedonija)

Obzirom da u trenutku donošenja ovog predloga pravilnika u Crnoj Gori ne postoji institucija ovlašćena za obrazovanje aktuara, ali ni obrazovna institucija koja je izrazila interesovanje za organizacijom ovakve obuke, predlogom Pravilnika utvrđeno je da će Agencija organizovati obuku i polaganje stručnog ispita, za čije sprovođenje će biti formirana posebna Komisija koju će činiti lica iz reda priznatih stručnjaka iz oblasti osiguranja, aktuarstva i finansija. Budući da je riječ o veoma skupoj obuci, a polazeći od procijenjenih troškova, Agencija će utvrditi i najmanji broj kandidata potreban da bi se uopšte organizovao ispit.

Da bi se prijavili za obuku i polaganje ispita kandidati moraju zadovoljavati i uslov radnog iskustva, koji podrazumijeva da su na aktuarskim poslovima u društvu za osiguranje ili na poslovima kontrole aktuarskih obračuna u organu nadležnom za nadzor osiguranja proveli najmanje tri godine. Takođe, ovim predlogom Pravilnika predviđa se i mogućnost da licima, koja su na magistarskim i doktorskim studijama u zemlji ili inostranstvu položila neke od predmeta ili sve predmete koje čine stručni ispit, kao i licima koja su stekla zvanje ovlašćenog aktuara u inostranstvu, omogući priznavanje tih predmeta ili cijelog ispita, polaganje nedostajućih ispita, i izdavanje ovlašćenja za poslove aktuara od strane Agencije.

Za lica koja obavljaju poslove ovlašćenog aktuara na osnovu stečene licence u nekoj drugoj zemlji predviđen je i prelazni rok od pet godina od dana stupanja na snagu ovog pravilnika, u okiru kojeg mogu obavljati poslove ovlašćenog aktuara u društvima za osiguranje u Crnoj Gori bez polaganja stručnog ispita predviđenog ovim pravilnikom.

Donošenje ovog pravilnika predstavlja polaznu tačku za razvoj struke aktuarstva u Crnoj Gori, osnivanje udruženja, učlanjenje u međunarodne organizacije i sprovođenje drugih aktivnosti koje bi aktuarsku struku, a samim tim i sektor osiguranja u Crnoj Gori doveli na

nivo dovoljan da se odgovori obavezama koje stoje pred crnogorskim osiguravačima i regulatorom u procesu pridruživanja evropskim tokovima.